

DATUM 24/05/2011
NR. NOTA Gebu

NOTA Gebu

Onderwerp: Conclusies en aanbevelingen rectorenzending Vietnam

Status	werkdocument
Toegang na definitieve goedkeuring	– leden van de besluitvormingsorganen & de beleidsmedewerkers
Document voor	Ter kennisgeving aan het Gemeenschappelijk Bureau
Redacteur	VLIR-UOS
Gebu-lid	Prof. Dr. Bart De Moor
Probleemstelling	Deze nota is ter kennisname.
Voorstel oplossing	
Voorstel beslissing	Het GeBu neemt akte
Inhoudelijke implicaties	<i>Onderwijs: Geen</i>
	<i>Onderzoek: Geen</i>
	<i>N.:</i>
Praktische implicaties	<i>Financieel: Geen</i>
	<i>Personeel: Geen</i>
	<i>Ruimte: Geen</i>
	<i>ICT: Geen</i>
	<i>N.:</i>
Beslissing	
Volgende stap	In het kader van een nieuw landenbeleidnota wordt o.m. prioritair werk gemaakt van Vietnam. De landenbeleidnota is een overkoepelende nota waarin de globale landenstrategie van de K.U.Leuven zal geëxpliciteerd worden. Deze nota vormt

	de basis voor de samenwerking die de universiteit opzet met elk land apart, telkens verder uitgewerkt in aparte nota's.
Communicatie na definitieve goedkeuring	<i>Intern:</i>
	<i>Extern:</i>
Contactpersoon	Prof. Dr. Bart De Moor

Conclusies en aanbevelingen Rectorenzending Vietnam 9-16 april 2011

EXECUTIVE SUMMARY

1. Er is draagvlak verworven voor meer samenwerking tussen de Vlaamse universiteiten onderling, in het algemeen, en op het vlak van internationalisering en ontwikkelingssamenwerking in het bijzonder.
2. Internationale samenwerking / ontwikkelingssamenwerking beoogt duurzame partnerschappen, gebaseerd op “equal partnership” en wederzijdse meerwaarde (win win).
3. Het onderscheid tussen universitaire ontwikkelingssamenwerking (UOS) en internationalisering (IS) situeert zich op het vlak van doelgroep en finaliteit :
 - doelgroep: UOS richt zich tot partners in de zgn. ontwikkelingslanden, daar waar IS zich richt, in principe, tot de brede buitenwereld;
 - finaliteit : UOS draagt bij tot lokale capaciteitsopbouw, daar waar IS inzet op vermarkting van het Vlaams kennispotentieel.
4. De expertise binnen de Vlaamse universiteiten wordt ontsloten en ingezet voor internationalisering en universitaire ontwikkelingssamenwerking op een manier waarbij de speerpunten van elke universiteit worden benut, en waarbij interdisciplinariteit wordt nagestreefd. Taakverdeling wordt bepleit.
5. Er wordt ingezet op samenwerking op het vlak van onderwijs (credit exchange, curriculumontwikkeling, joint degrees, onderwijsinnovatie ...), op het vlak van onderzoek (joint research, doctoral schools, ...), en op het vlak van beleid en beheer. Inzake credit exchange en joint / double degrees wordt stapgewijs gewerkt.
6. De meerwaarde van zuid-zuid-samenwerking wordt erkend, waarbij de samenwerking met de Vlaamse universiteiten in een eerste instantie een forum kan bieden voor zuiderse instellingen om mekaar te leren kennen, maar nadien ook i.f.v. de duurzaamheid van zowel de resultaten van de UOS-samenwerking als van de bilaterale en multilaterale (NZZ) partnerschappen.
7. De meerwaarde van complementariteit en synergie en samenwerking wordt erkend. Daarom het pleidooi voor het opzetten van nationale en internationale netwerken, het exploreren van nieuwe vormen van samenwerking, e.g. publiek-private samenwerking, samenwerking met andere maatschappelijke actoren (civil society organisations, ...).

8. Het principe van matching funds staat voorop, zeker ingeval van internationalisering.
9. Er dient nagedacht over een betere strategie inzake het vermarkten van het Vlaams hogeronderwijsstelsel in het buitenland, cfr. Flamenco en de recente initiatieven rond academische diplomatie.
10. Interuniversitair overleg en zo mogelijk afspraken zijn nodig op het vlak van tuition fees en toelatingsvoorwaarden voor buitenlandse studenten, zowel voor MSc- als PhD-studenten, en zo mogelijk inzake het screenen van buitenlandse diploma's. Hierbij kunnen mogelijks alumni worden ingezet. Het alumni-beleid van de Vlaamse instellingen dient verder te worden uitgebouwd.

UITGEBREID VERSLAG

1. Realisatie van de referentietermen van de zending

1.1. Formele objectieven

De zending wordt als succesvol ervaren. De zending heeft de vooropgestelde doelstellingen gerealiseerd :

- kennismaking met Vietnam : de huidige staat van ontwikkeling en het potentieel van dit land, en dus ook van mogelijke samenwerking met dit land;
- beter begrip bij alle partijen van het resp. Vietnamees / Vlaams / Franstalig hogeronderwijsstelsel en van de vertegenwoordigde universiteiten;
- organisatie, samen met de Franstalige universiteiten en de Vietnamese instanties, onder patronage van de Belgische ambassadeur in Vietnam, van een seminarie rond Vietnamees-Belgische samenwerking;
- bezoek gebracht aan een aantal Vietnamese universiteiten, in een interessante mix : zowel instellingen met wie VLIR-UOS reeds een jarenlange samenwerking achter de rug heeft, als met instellingen waarmee nog geen samenwerking bestaat, maar waarvoor reeds ideeën bestaan. De ex-IUS-instellingen (HUST en CTU) hebben gedemonstreerd dat de VLIR-UOS-aanpak en het IUS-model "werken", in die zin dat VLIR-UOS significant heeft bijgedragen tot deze ontwikkeling. Deze instellingen zijn enorm geëvolueerd, van onderwijsgerichte instellingen naar instellingen met een onderzoeksmentaliteit en –capaciteit, gedegen talenkennis, internationale uitstraling, én met extern verworven extra middelen. In het kader hiervan werd ook met individuele academici van deze instellingen, en/of met alumni gesproken, waaruit kon worden afgeleid wat de meerwaarde van de samenwerking met de Vlaamse universiteiten voor hen persoonlijk én hun instelling is geweest, en welke ideeën er nog leven rond toekomstige samenwerking met Vlaanderen. In ieder geval werd een sterke interesse opgetekend tot continuering van de samenwerking, zelfs ook in een context waar tal van andere internationale partners hun interesse in samenwerking met Vietnam kenbaar maken;
- ondertekening van een MoU dat een kader moet bieden voor toekomstige samenwerking;
- mogelijkheden tot samenwerking werden geëxploreerd, met differentiatie tussen wat onder de hoofding "ontwikkelingssamenwerking" (met finaliteit : ontwikkelingsdoelstellingen) kan

gebeuren, dan wel onder de hoofding “internationalisering” (finaliteit : vermarkting van Vlaams kennis(potentieel));

- via samenwerking met Vietnam kunnen pilots in het kader van VLIR-UOS worden opgezet rond :
 - credit exchange, joint / double degrees,
 - technology transfer,die nadien ook kunnen geëxtrapoleerd worden naar de bredere VLIR-UOS-werking, en kaderen in het bredere veld van internationalisering;
- er zal nog opgevolgd worden in de komende weken / maanden wat er vanuit de Vlaamse universiteiten kan worden bijgedragen tot het Indicatief Samenwerkingsprogramma (ISP) van België met Vietnam (bilaterale samenwerking), met als voornaamste punten : technology transfer en het beurzenprogramma.

1.2. Informele objectieven

De zending heeft toegelaten

- de effectiviteit en impact van UOS vast te stellen;
- dat de leden van de delegatie mekaar beter leerden kennen, over de grenzen van instellingen en disciplines heen;
- ideeën rond samenwerking binnen Vlaanderen te exploreren en, in sommige gevallen, reeds deels te concretiseren;
- ideeën rond samenwerking tussen Vlaamse en Franstalige universiteiten voorzichtig af te toetsen, al dan niet via UOS, aan de hand van een aantal individuele gemotiveerde academici / rectoren;
- te beseffen dat er een gecoördineerd optreden van de Vlaamse instellingen in het buitenland een meerwaarde heeft. Deze coördinatie stitueert zich op het vlak van de wetenschappelijke samenwerking, internationale bekendheid van Vlaanderen als kennisregio, linken naar bedrijfswereld ter plekke, linken naar andere lokale instanties die al dan niet reeds samenwerking hebben met Vlaamse partners (cfr. mogelijke stedenband Gent – Can Tho), gezamenlijk intekenen op nationale beurzenprogramma’s, ...

2. Beleidsconclusies - algemeen

1. Er is draagvlak verworven voor meer samenwerking tussen de Vlaamse universiteiten onderling, in het algemeen, en op het vlak van internationalisering en ontwikkelingssamenwerking in het bijzonder.
2. De gedifferentieerde rol van de universiteiten in de ontwikkeling van hun land en regio, en bij capaciteitsopbouw, wordt erkend.
3. Internationale samenwerking / ontwikkelingssamenwerking beoogt duurzame partnerschappen, gebaseerd op “equal partnership” en wederzijdse meerwaarde (win win).
4. Het onderscheid tussen universitaire ontwikkelingssamenwerking (UOS) en internationalisering (IS) situeert zich op het vlak van doelgroep en finaliteit :
 - doelgroep: UOS richt zich tot partners in de zgn. ontwikkelingslanden, daar waar IS zich richt, in principe, tot de brede buitenwereld;
 - finaliteit : UOS draagt bij tot lokale capaciteitsopbouw, daar waar IS inzet op vermarkting van het Vlaams kennispotentieel.

5. Het potentieel van werken met en via alumni van Vlaamse instellingen, en hun mogelijk ambassadeurschap voor Vlaanderen en de Vlaamse universiteiten, wordt erkend. VLIR-UOS en de Vlaamse universiteiten dienen zich te beraden over een gezamenlijke strategie, en dienen “good practices” voor individuele instellingen en programma’s op te lijsten, waarbij dankbaar akte wordt genomen van, en rekening zal worden gehouden met de bereidheid van de Belgische ambassades om hiertoe bij te dragen, en mogelijks zelfs eigen activiteiten te ontwikkelen (cfr. website en databank) en (beperkte) financiering hiervoor ter beschikking te stellen.
6. Ook de meerwaarde van zuid-zuid-samenwerking wordt erkend, waarbij de samenwerking met de Vlaamse universiteiten in een eerste instantie een forum kan bieden voor zuiderse instellingen om mekaar te leren kennen, maar nadien ook i.f.v. de duurzaamheid van zowel de resultaten van de UOS-samenwerking als van de bilaterale en multilaterale (NZZ) partnerschappen.
7. De expertise binnen de Vlaamse universiteiten wordt ontsloten en ingezet voor internationalisering en universitaire ontwikkelingssamenwerking op een manier waarbij de speerpunten van elke universiteit worden benut, en waarbij interdisciplinariteit wordt nagestreefd. Taakverdeling wordt bepleit.
8. Er is ingeval van Vietnam, maar eigenlijk ook in het algemeen, nood aan en interesse in samenwerking binnen de traditionele domeinen als food science, public health, environmental sciences, etc., maar evenzeer binnen de transversale thema’s als technology transfer, informatietechnologie, academic English, kwaliteitszorg, ...
9. Er wordt ingezet op samenwerking op het vlak van onderwijs (credit exchange, curriculumontwikkeling, joint degrees, onderwijsinnovatie ...), op het vlak van onderzoek (joint research, doctoral schools, ...), en op het vlak van beleid en beheer.
10. De meerwaarde van complementariteit en synergie en samenwerking wordt erkend. Van hieruit wordt een pleidooi verklaard voor het opzetten van nationale en internationale netwerken, het exploreren van nieuwe vormen van samenwerking, e.g. publiek-private samenwerking, samenwerking met andere maatschappelijke actoren (civil society organisations, ...).
11. Inzake credit exchange en joint / double degrees wordt stapgewijs gewerkt.
12. Het principe van matching funds staat voorop, zeker ingeval van internationalisering.
13. Er wordt een landenaanpak gehanteerd, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen types van landen op het vlak van contextualisatie, finaliteit, financieringswijze en modaliteiten van samenwerking. Voor Vietnam kan ingezet worden op de traditionele UOS-programma’s (e.g. Hue university), maar voor valorisatie van ontwikkelde capaciteit, ook op matching funds, peterschappen, multiplicatie-projecten, hubfunctie, etc. Hoe deze “nieuwe” vorm van UOS dient te worden opgevat, dient nog verder te worden uitgewerkt.
14. Er dient nagedacht over een betere strategie inzake het vermarkten van het Vlaams hogeronderwijssysteem in het buitenland, cfr. Flamenco en de recente initiatieven rond academische diplomatie.
15. Interuniversitair overleg en zo mogelijk afspraken zijn nodig op het vlak van tuition fees en toelatingsvoorwaarden voor buitenlandse studenten, zowel voor MSc- als PhD-studenten, en zo mogelijk inzake het screenen van buitenlandse diploma’s. Hierbij kunnen mogelijks alumni worden ingezet.

* * *